

CONFEDERAȚIA SINDICALĂ NAȚIONALĂ M E R I D I A N

Str. D.I. Mendeleev nr.36-38, sector1, București, tel/fax. +40 21 212.56.23/ + 40 21 3168017
e-mail:csnmeridian@csnmeridian.ro, csnmeridian@yahoo.com
www.csnmeridian.ro

Conferinta Internationala "Industria Miniera Neenergetica in Europa"

15 mai 2008, Bucuresti, Romania, Palatul Parlamentului, sala "Drepturilor Omului"

Pozitia Confederatiei Sindicale Nationale MERIDIAN cu privire la industria miniera ne-energetica si actiunile intreprinse pentru a constientiza importanta acestui sector

Consideratii generale

Mineritul prin tot ce a existat: carbune, otel, etc. a fost factor de progres al civilizatiilor. Mineritul romanesc, ca parte a mineritului mondial isi regaseste inceputurile odata cu primele asezari umane pe teritoriul tarii noastre, coabitand de-a lungul secolelor, marcand profund dezvoltarea poporului roman, impunandu-i destine istorice.

In perioada anteroara anului 1990, economia romaneasca se baza pe politici industriale centralizate care puneau in prim plan utilizarea resurselor minerale proprii si independenta fata de tehnologiile straine, sustinute cu subventii din partea statului. In sectorul de minerit erau angajati peste 175.000 de lucratori, din care un numar de cc 65.000 in industria miniera neenergetica. Trebuie mentionat ca unele unitati erau ineficiente, energofage, si cu o situatie de mediu precara.

Dupa 1990, situatia economica a industriei miniere a devenit dramatica sub presiunea cresterii preturilor la utilitatile tehnologice de baza si prin eliminarea subventiilor de la stat. Aceasta situatie a determinat crize economice si sociale grave in comunitatile miniere, iar in final, sindicalele au fost nevoie sa accepte programele de restructurare propuse de guvernele care s-au succedat la conducerea tarii, in speranta eficientizarii activitatii pentru perioada urmatoare.

Din pacate fiecare guvern a propus noi strategii, constatand la sfarsitul fiecarii guvernari ca masurile propuse nu au avut finalitate in plan profesional, economic si social. Astfel, singurele efecte care s-au inregistrat au fost inchiderile de mine si disponibilizarile masive de personal.

Un alt efect negativ al programelor de restructurare din minerit, il reprezinta calamitarea zonelor miniere care acum sunt in stadii de conservare sau ecologizare care necesita bugete consistente de regenerare economica si sociala.

Programele de restructurare nu au rezolvat nici macar problemele de mediu care au o vechime istorica si care intra acum in sarcina comunitatilor locale sarace sau a societatilor comerciale care au un potential economic redus si nu pot sa le gestioneze corespunzator.

Inconsecventa politicii guvernelor din Romania pentru acest domeniu economic, este reflectat in scaderea continua a productiei in sectorul minier dupa anul 1990.

Astfel, daca ne referim numai la extractia de minereuri, in anul 1989 productia era de 21.5 mil.tone, in anul 1997 s-au produs 9,9 mil tone, iar in anul 2007 productia a scazut la 0.05 mil tone, afectand in mod negativ deficitul comercial si deficitul curent al Romaniei.

Datorita faptului ca punerea in valoare a resurselor minerale si formarea profesionala de specialitate necesita perioade lungi de timp, este nevoie de strategii clare, sigure, elaborate pe termen lung si respectate, astfel incat deciziile sa aiba fundamente si rezultatele sa fie cele preconizate si viabile. Ca exemple a efectelor lipsei de strategii clare si de implicare a institutiilor statului, le reprezinta :

- Inchiderea prematura a unor unitati miniere fara o strategie coerenta;
- Proiecte de dezvoltare tergiversate pentru zonele miniere monoindustriale afectate de restructurari si disponibizari masive de personal.
- Inchiderea unitatilor de Cu, Au si Ag, fara nicio analiza economica, pe fondul cresterii spectaculoase a preturilor metalelor la bursa;

Confederatia Sindicala Nationala MERIDIAN - Preocupari, activitati

In ultimii 15 ani, Confederatia Sindicala Nationala MERIDIAN, in calitatea sa de partener social, s-a implicat in mod constant in dezbaterea problemelor privind viitorul industriei miniere, pornind cu analizarea activitatii in cadrul fiecarei exploatari miniere. Dupa fiecare asemenea analize punctuale, CSN Meridian impreuna cu factorii administratiilor locale implicate, a transmis guvernelor mesaje continand semnale de alarma privind prabusirea sectorului minier din Romania, cat si propuneri de mentinere a activitatii in conditii de eficientizare a acesteia.

In perioada premergatoare aderarii Romaniei la Uniunea Europeana, CSN Meridian a continuat ciclul de dezbateri in regiunile de dezvoltare, in cadrul unui program integrat la nivel national, cu titlul **“Dezvoltarea locala si regionala durabila”**, prin care s-a reusit atragerea in discutii, a angajatorilor, autoritatilor publice locale si centrale, membrilor Academiei Romane, cadre universitare, oameni politici, reprezentanti ai sindicatelor, ocazie cu care s-au prezentat provocarile pentru o perspectiva viabila din punct de vedere economic, social si de mediu a fiecarei regiuni de dezvoltare.

Una din temele majore discutate in mod repetat, a fost aceea a viitorului mineritului romanesc pornind de la situatia din tara noastra dupa schimbarile din 1989 si perspectiva acestui sector in noul context, ca stat membru al U.E.

In acest context, am considerat ca este de datoria organizatiilor de sindicat sa traga un semnal de alarma, in legatura cu provocarile la care trebuie sa raspunda Romania in acest domeniu, armonizate cu strategiile europene, acolo unde ele exista si sa propuna institutiilor statului elaborarea unei viziuni profesionale, eliberata de influente politice, astfel incat analiza diagnostic sa conduca la o alocare speciala a fondurilor catre retehnologizarea si modernizarea exploatarilor miniere si nu doar pentru inchideri sau conservari de mine.

Preocuparile noastre permanente pentru aceasta problema, s-au concretizat in organizarea periodica a unor dezbateri cum au fost :

- “**Strategia industriei miniere**“ organizata in orasul Petrosani in anul 2005;
- “**Mineritul romanesc in context european**“ organizata la Academia Romana, in anul 2006;
- **Mineritul neferos a fost subiect de dezbateri in cadrul actiunilor privind “Dezvoltarea regionala si locala durabila in Romania”**

Considerand ca industria extractiva in Romania se poate dezvolta numai in relatie directa cu politica statelor membre ale U.E., in anul 2007 am organizat impreuna cu Comisia pentru industrii si servicii a Camerei Deputatilor din Parlamentul Romaniei si in parteneriat cu EUROMINES, dezbaterea sub genericul : “**Coordonatele economice si sociale ale mineritului romanesc in context european**“.

La acest eveniment *au fost abordate* probleme precum :

- Solidaritatea dintre statele membre ale UE si securitatea aprovisionarii cu materii prime ;
- Provocarile si tendintele industriei miniere a metalelor in Europa ;
- Imbunatatirea perceptiei asupra imaginii industriei miniere prin incurajarea investitiilor in minerit, care sa tina seama de standardele de mediu impuse prin tratatele europene si internationale.
- Oportunitatile de dezvoltare pentru sectorul minier in Uniunea Europeana in contextul in care dupa aderarea unor tari ca, Polonia, Romania, Bulgaria, Cehia, Slovacia, etc, harta geologica a Uniunii s-a modificat semnificativ.

In perspectiva, se prefigureaza ca cererea de metale sa creasca dinamic pentru domenii ca: industria spatiala, instalatii de producere a energiei din surse regenerabile, in conditii prietenoase pentru mediu, precum si activitatile companiilor producatoare de inalta tehnologie care vor avea din ce in ce mai mult nevoie de metale precum: aur, argint, cupru, nichel, etc.

Vicepresedintele Comisiei Europene, domnul Gunther Verheugen, responsabil cu politicele pentru intreprinderi si industrie, in informarea publicata in data de 5 iunie 2007 cu titlul „Asigurand securitatea aprovisionarii cu resurse minerale a industriei europene”, facea urmatoarea precizare: „Industriile europene, pentru a ramane competitive au nevoie de previzibilitate cu privire la fluxul de materii prime si de preturi stabile. Ne-am angajat sa imbunatatim conditiile de acces la materiile prime provenite fie din Europa, fie din afara ei, prin crearea unui cadru de reglementare corect”.

Referitor la afirmatia domnului Verheugen cu privire la crearea unui cadru de reglementare corect, mentionam importanta unei asemenea masuri in contextul in care, de exemplu, in Romania, a crescut interesul investitorilor privati autohtoni si straini, in a investi in extractia zacamintelor complexe (cupru, aur, argint, nichel, etc). Exista deja un inceput timid dar concret, privind reinceperea activitatii la minele care erau declarate inchise.

Totusi, Guvernul Romaniei, oamenii politici, in loc sa incurajeze capitalul privat, din anumite considerente se forteaza impunerea unor masuri legislative care nu numai ca nu sunt in concordanta cu legislatia europeana in domeniu, dar blocheaza accesul potentialilor investitori. Barierelor administrative existente li se adauga si alte initiative nejustificate cum ar fi de exemplu, interzicerea utilizarii totale a procedeelor de cianurare in fazele tehnologice de procesare primara a acestor zacaminte, prin aceasta se propune nici mai mult nici mai putin chiar inchiderea unei intregi ramuri economice. Aceasta initiativa legalativa este in contradictie cu Directiva Europeana Nr. 21 din anul 2006, care permite utilizarea acestor proceduri sub stricta aplicare a masurilor de gestionare si control, menite sa impiedice poluarea apelor si a solului.

Am constatat astfel, ca in Romania, in ultima perioada, mineritul nu mai este doar o activitate economica si industriala, ci mai degraba un camp de batalie al oamenilor politici si al altora care incerca sa-si impuna propriile pareri cu privire la aceasta activitate extrem de tehnica, fara sa aiba si un suport stiintific in initiativele pe care le intreprind. De exemplu, argumentele sustinute impotriva utilizarii cianurii in minerit nu au fost fundamentate stiintific, ci au fost prezentate intr-o maniera profetica si apocaliptica, fara sa se tina cont de faptul ca aceasta tehnologie este utilizata in conditii de siguranta, in aproximativ 90% din proiectele miniere aurifere din intreaga lume .

In acest sens, in interviul acordat televiziunii nationale, la Audierea Publica cu tema:” **Pericolele asociate tehnologiilor bazate pe utilizarea cianurii in minerit**”, organizata de grupul Alianta Liberalilor

si Democratilor pentru Europa din Parlamentul European, Presedintele CSN MERIDIAN afirma: “ Nu cianura este periculoasa ci cei care o administreaza si cei care numesc directorii pe carnete de partid si nu pe profesionalism. Daca la exploatarea miniera de la Baia Mare era un director care era bine pregatit si stia ce inseamna tratarea cu cianura, accidentul ecologic respectiv nu se intampla“.

Daca privim situatia marilor producatori de aur din Uniunea Europeana si aici este cazul companiilor miniere din Suedia si Finlanda, observam ca acestea si-au desfasurat activitatea in conditii de siguranta atat pentru sanatatea oamenilor cat si a mediului inconjurator. Acest lucru a fost posibil prin implicarea constanta a autoritatilor, prin sprijinul acordat de sindicate cat si prin pozitia constructiva pe care au avut-o organizatiile non-guvernamentale de mediu.

Consideram ca prin Directiva privind gestionarea deseurilor miniere, Nr. 21 din 2006, Uniunea Europeana impune masuri foarte dure de protectie a mediului inconjurator, dar manifesta in acelasi timp si o atitudine pozitiva fata de dezvoltarea industriala in parametrii impusi, cu o importanta deosebita pentru orizontala economica.

In contextul prezentat, CSN MERIDIAN s-a implicat in aceasta dezbatere, principalul nostru obiectiv este acela de a ne asigura ca legislatia interna si europeana privind gestionarea cianurilor in minerit, este respectata si aplicata in Romania. Dorim astfel, ca printr-o legislatie corespunzatoare sa se eliminate orice risc, sa se asigure continuitatea activitatilor miniere in tara noastra si sa se redeschida perimetrele miniere viabile din punct de vedere economic care au fost abuziv inchise prin decizii politice ireponsabile.

Organizatia noastra, atat la nivel national cat si in forurile europene, a atras in mod constant atentia asupra consecintelor economice si sociale grave care ar rezulta prin abordarea neprofesionista a temelor sensibile specifice industriei extractive, in contextul in care Uniunea Europeana cauta solutii pentru asigurarea aprovizionarii cu resurse minerale a industriilor Europene.(A se vedea Foaia de informare a Comisiei Europene IP/07/767).

Pozitii ale CSN MERIDIAN la nivel european si international in legatura cu industria miniera neenergetica:

Consideram ca strategiile nationale pentru minerit pe termen mediu si lung nu pot fi elaborate in afara strategiilor europene si mondiale cu privire la resursele minerale si in stransa legatura cu

organizatiile internationale. Astfel CSN MERIDIAN prin reprezentantii sai a avut mai multe interventii in foruri europene si mondiale, cum au fost:

- Apelul catre Organizatia Mondiala a Muncii din partea minerilor de la Rosia Montana: "Pentru dreptul de a muncii, impotriva saraciei, pentru un mediu sanatos", din data de 22 martie 2007;
- Interventia reprezentantului Confederatiei Sindicale Nationale MERIDIAN pe tema securitatii aprovisionarii cu resurse minerale, la Sesiunea Plenara a Comitetului Economic si Social European, Bruxelles, din data de 31 mai 2007 la discursul dl. Gunter Verheugen, Vice-Presedintele Comisiei Europene;
- Interventia lui Ion Popescu, Presedintele CSN MERIDIAN la audierea publica pe tema industriei miniere organizata la data de 3 Octombrie 2007 in Parlamentul European;
- Reprezentanti ai CSN MERIDIAN, au participat la data de 5 decembrie 2007, in Bruxelles, la Audierea Publica cu tema: **Pericolele asociate tehnologiilor bazate pe utilizarea cianurii in minerit**, organizata de grupul Alianta Liberalilor si Democratilor pentru Europa din Parlamentul European. Evenimentul a fost gazduit de Parlamentarii Europeni, Adina Valean, Horia Toma, Tiberiu Barbuleti si Marco Cappato.

Provocarile industriei miniere neenergetice la dezvoltarea durabila a Romaniei

Dezvoltarea durabila locala si regionala a Romaniei este influentata direct de modul cum se vor dezvolta sectoarele economice care sa valorifice potentialul fiecarei zone.

Consideram ca pe baza calculelor de rezerva pentru fiecare zacamant de minereu, activitatea economica a exploatarilor miniere pot fi un factor de progres atat pentru comunitatile locale, dar pot contribui cu resurse la dezvoltarea economiilor statelor membre ale U.E.

Astfel se contribuie la:

- cresterea productiei industriale si asigurarea materiilor prime necesare activitatilor industriale;
- reducerea dependentelor de import si o mai buna utilizare a resurselor;
- locuri de munca mai multe si mai sigure;
- coeziune sociala si dezvoltare regionala;
- imbunatatirea conditiilor de viata si de munca;

Pentru a raspunde la problemele legate de mostenirea lasata de exploatarile miniere si la cele referitoare la perceptia publica privind aceasta activitate, este necesar sa se mentina o schema financiara pentru reabilitarea perimetrelor miniere abandonate economic.

Opinia publica percep ca principali responsabili pentru situatia din zonele miniere doar persoanele juridice, respectiv companiile si societatile comerciale miniere. In realitate, intreaga societate are o anumita responsabilitate prin modul de exploatare si consumul produselor care integreaza aceste resurse minerale. Trebuie sa promovam un consum responsabil, sa constientizam faptul ca existental suntem dependenti de exploatarea resurselor minerale, dar si faptul ca sta in capacitatea oamenilor de a proteja mediul inconjurator.

Tinand seama de importanta majora a extractiei de zacaminte complexe: cupru, aur, argint, nichel, etc. in dezvoltarea tehnologica si economico-sociala a statelor membre U.E, Presedintele Confederatiei Sindicale Nationale MERIDIAN in cuvantul sau prezentat la Bruxelles cu ocazia audierii publice pe tema industriei miniere neenergetice din data de 4 octombrie 2007, a adresat invitatia institutiilor si organizatiilor europene implicate, de a organiza o debatere in Romania, care sa analizeze perspectivele dezvoltarii industriei miniere neenergetice, in conditiile respectarii standardelor europene si internationale de mediu.

In numele organizatiei sindicale si al lucratorilor din industria miniera pe care ii reprezentam, salutam decizia CESE, care prin Comisia Consultativa pentru Mutatii Industriale, impreuna cu EUROMINES au organizat aceasta manifestare la Bucuresti.

Cu prilejul acestei debateri, dorim sa accentuam faptul ca statele membre ale U.E. au nevoie de o strategie pe termen mediu si lung cu privire la industria miniera in general si a sectorului neenergetic in special, avand in vedere ca statele U.E. isi asigura in prezent intr-o pondere redusa necesarul din productia proprie, iar nevoile sunt mereu in crestere. De asemenea componenta economica atrage si componenta sociala, ca un factor de dezvoltare a comunitatilor locale, in special a celor monoindustriale, in contextul dezvoltarii regionale durabile in Europa.
